

(370 նու մէջօտան -տէվաւ)

Դէշէն չարամայ պէնտիմիդ
տէ, սըրա տէմիր եօլարա տէօ
շէնէն վէ ըւ թապիր օլունան տէ-
միր չուպուդարա դասար կէլիպ
պունլարըն շիմտի շիմտի պուրա-
լարա երբըրը շէյ օլմատըրընը
տա պէեռն իթիթը. պու մաստա
պաղըթաֆտիթաթա միւնթիմառուրլ
Եօլարա տէմիր տէօշէմէթ թա-
սաֆլուրու եէնի պիր շէյ տէյլ
տիր. լաբն իը շէնշէնէն տէ-
միրըն, պարկիր իէ շէքլէն երւ
արապալարընա մախսա Խոթիքի,
շիմտիր շըմէնաղփերէրէ տէօշէ-
նէն տէմիրէրէ դըյաօլա օլուն-
նազ նէվլէնտէն վէ առէթա պիր
թէնէրէ տէօշէմէթ եա դաբլա-
մազ. կիպի պիր շէյ խոթ, վէնիւ-
շայէթ տիւզ տէմիր իմալարա տէօ
շէմէթտա իպարէթի պիր շէյ Խոթի

Պէտպէս երեւզէր վէ պիտէրճնէ
քրթմէթըր պոյրը օլան եօլարա,
վէ իւղէրինանէ միւթէմաաթի իւչ
երեւ, պէշ երեւ, վէ պին թօնէ
լաթմա վէ տաճա ղլլատմ աղըր-
լըզլարա սէնէէր իւէ ապանըպ,
պօզուլմայաճազ, վէ պեր ինի
միլիւթմթր պիլէ յելիպա պիւքիւ-
մէեհէճը տեմիւր չուպղազար պու-
մազ իչուր, նէ հմիւթթէր նէ մա-
րիֆէթթէր վէ ազճէէր սարփ օ-
լըմմուշ տուր, տիւչիւնիւլէճէ
օլուր իսէ, աղըլլարա հայրէթ
կէլէր:

Իպթիտատա պու չուպուգւա-
բըն նէ պիքիմոէ չէ, օլաճաղըն
Էւրոբանն էն մէչուր միւհէն
տիօթիքի տախի պիրտէն պիրն
թիթիգաճ Իտէստիլըն. վէ չէ-
քիլլէրի պիրի պիրինէ պէնզէմէ
պիր չօդ չուպուգւար իճաա օլու-
նուպ, տեօչնտի տէ, պունպարն
հանկըսընը հանկըսընա թէճըհի
օլունաճաղը, պիր չօդ մաթափը
թէճըհիպէլը իլէ կընէ իլէ
չիւմ օլապիլաթ. Վէ պու կընէ
իւնն ալէնաճիլէ գուլանըսըն
դիգիմ ԻՄնաուօլլէ Բուճիլի չը-
թէնաթֆէրլէրիպիգաթէր չուպուգ-
ւար շէքլինտէ օլանլար աըր քի,
ինկիլիթի միւհէնտիա վինեօլ ի-
ճաա իթտիլինտէն Էւ վնէւթ թա-
պիր օլունլար, վէ Իպթիտատա
Աթէրիգատա գուլանըսընընաճն
Էւ Աթէրիգա տախի թէնսիլէ օլու-
նուրլար. ֆագաթի եէր եէր վէ
չապըճ չուպուգիլէրտէ պաշգա
շէքլէճ չուպուգւար տա գուլա-
նըմադ տէլի տիր.

ՊԵՆ չուպուգլար, իւշ ճինս
տէնմիրտէն հարըըըր, վէ ալթլա-
ըը հանի տապանլարը պաշչա,
օրթուարը պաշչա վէ թէթէթի
պաշչա պաշչա ճինս տէնմիրտէ-
նի հարըըըր, Մուսախարն տէ-
միր եէրթէ չէիթ չուպուգլար
գուլլանըմա տա պաշչաղը քի-
նալվաշ հալվաշ, հանի տէմիր չու-
պուգլար աշընտըգճա թանիլթը
չէիթտէն հարըըըրաղը լճաամիմ
օլունհաղը կիպի տէ կէօրթիթի-
լօր, Չէիթ չուպուգլար տանհ
մասարաթը իսէլթթէ, զհատէ տա-
նահաղըըընտան, տահա էջվէն
տիւնէնթլթի տէ քէշը օլունմուշ
տուր:

Պէտ չուպուզ լարտա մաթլուպ
 օլընան մարիֆէթ չու տուր քի,
 գաչ պին եա գաչ եհիզ պին ա-
 տէտ եարըլաճագսա, ճիւմէսի
 տէ պիր չէքլ վէ պիր գուվկէթ-
 տէ օպուռ:

Պունևար հաստէտէն չէքլիր
չէյլէր օլտուրունտան, ինձիմալ
տըր քի չէքլնէրինի պլրի պիրի-
նէ պէնդէթմէքտէ օ գատար
կլնդիլք օլմատըն, չիւնքի հատ.

տէ տէ սիքքէ կիպի տիր , լաքին
գուվէ թլէրինի տէ պիրի պիրիննէ
պէնգէ թմէք օ դատար գօլայ տէ-
յի տիր :

Պոռնլար տահա չուպուդ հի-
եթէթինէ կիրմզգոնէ, բաբէթ ի-
տիթրլէր ետանի ալթլարը վէ օրթա-
լարը վէ պաշլարը պաշղա պաշ-
ղա տէմիլըրտան իսթիֆ օլարագ-
ուզոն վէ տէօրթ քէօշէ բա-
քէթլէր ետըրըր, վէ պաթլա
ֆուռնշարտա թափաւըպ, շահ-
մէրտանլար իլէ գայնագ վէրթուր-
տէն սողա ճինս սոն հատտէ-
լէր րաղէ ճքիլիպ սոն էնտալըրըր
ալըրար: ¹

Կէրէք տնվորէրէն ճնխման
վէ կէրէք գայնազարբանս ճիւ-
ղի պիր գուտօր օյսա, ճիւղէսի-
նին պիր գուովէթ տօ օյամանս
զը վէ օլ վէճհիւէ չըմնաբֆէրէ
հարամայանաղը տա իմպիի տիր:
Պունու Պիզմ տնվորէրէրէ
աղնաթմամբ լաղըմ տըր քի, իշ-
խիւրանէն հաովէս իտէնէր, ու-
տուղու հաղնէ, նէ հաբանազլա-
րբնը պիլսինէր վէ սնունտա պէ-
հիտէ մարաֆարա տիւլար օլ-
մանընար, վէ պէջիլէ գըրար-
լարա ուղրամարար:

Պիր քերէ նասըլ քի սէտիւր,
գաշ պին ատէտ չուպուզ եարբ-
րանազ, եա հէտտէտն չէ քի՛նճէ-
քս հէպ պիր պիշինտէ օյմալը, պի-
րի օ պիրինէ պինզէմէլը, վէ պի-
րիպիրինտէն ֆէրզ օլունմամալը
պու ճիհէթի՛ն ճիւղիլի պիր գու-
սուրու օլան, մէսէլա պիր եէրէր
ճիւղիլի չնօքըր օլան, եա հէտտ-
տէտէն թամ պիշիւմ հոմինէլիպ
ճիւղիլի պիր եէրի եասաք եա եու՛մ
բու եա չուգուր գալան պիր չու-
պուզ, գապուլ օլունմազ վէ եա-
րանքի իւսթիւնտէ գալըր. քէղա-
լը քի ճիւմթի տիւ միւ հէտտիս ճէտ,
վէնի կիպի տիւմ տիւզ օյմալը արբ-
նըպապընա մալիւմ տիւր քի, հիշ
պիր հէտտէտն պէօյլէ տիւզ չու-
պուզ չըգամայթա, տայիւսա աղ-
ջօք գալիպի չըգաք. պուշուրս
սըճադ վէ հէտուզ գըրմըզը իթէն,
կէճաաիճէն ալաթիւր եա պասադը,
պար իլէ տօղրուլթուլուր, ֆադա-
սուտաւզգաան սօնրա, պիշիւրը
չէքիշ եա չահմէրտան իլէ տօղ-
րուլթմայա բուխաաթ եօգ տուր,
հաթիթա պու սօլիւմաշ չուպուզ-
լարա հիշ պիր իւհճհիլէ չէքճի
վիւրմայա գաթրա բուխաաթ եօգ
տուր. պուշարա գուլվէթիլի մէն
կհնէէր վէ վիտալար իլէ տօղրուլ-
թուլուր, վէ պուշարըն սաաէճէ
սաաէճէն սաաէճէն ճէ ճէ ճէ ճէ ճէ ճէ

[illegible]

Իրինճի միւշքիւլաթ պունչա-
րն իբի պաշնբ տիւղ վէ թե-
միղ օլարագ քէսմէքտէ տիր .
քէսիմ հէրինտէ ալիր գըլաղը
պիւն օլմայճնագ , վէ քէսմէքի-
շին պիր զօր վիւրիւպ տէ պաշ-
խարն էնտաւ քէրէ օլարագ .

զուգուպ չարբերվայանադ, վէ ի-
քի չուպուգ պաշնը պիրի պիրի-
նէ պիթիտերմէ լազըմ կէտիքի-
տէ պիր գլը բայը պիրի պիրիւն-
տէն արթըգ էքիք ետ էյրի
պիւյրիւ օյմաշպ, պիր վիճուգ-
կիպի օյսճագ արը գուլ չուպուգ-
լարը պաշլարը սուգ տա ճէսի-
լը, օլտուգուճառն պիւյր օն պիւն-
լը վէ երիշ պիւնի իլէ չուպուգ-
լարը տիւզ վէ թէվիլ քէսմէք,
պէօյրիք արդգաթա վէ զէնաս-
թա սիւհիճմէ արը:

Իւշիւնհնիւ միւշքերաւթ, չու-
պուգ պաշարքնը տէմիր լամպար
իւն պիրի պիրինն պիթիտորձք
լազըմ կէլտիխնտէն պունլարնի
իւի պաշնալտ տա Իբլիշը եւ
տէօրտը եււվարդ տէլիքը
օլմասը տըր քի, պունլար տա
դայէիթ տիւն, Թէմիզ վէ գըլաղը-
սըզ օլարուգ, վէ պինլըննէ եւիւ
պինլըննէսի պիր չաբտա վէ պիր
եւերտէ օլարուգ, տէլինմիշ օլմա-
սը տըր. պուտա պիրիւք տըգ-
գաթա վէ դէնաթա միւշնմա
տըր, պու տէլիքըր եւրինտէ վէ
չաբընտա օլմատըրը հալտէ բնտտ
օլունտուր, չիւննի, չըմէնտըֆէ-
ն տէօլշնտիքտէ տէլիքըր լա-
մալարըն տէլիքըրիննէ ճէվազ
վիրձըզ օլուր, վէ միւշքերաւթ վէ
վազթ գալը հասըլ օլուր :

Պու իհթիմամտարըն ճիւմիսի
հէնիւզ չուպուզլարըն չէքլի հագ-
գընտա տըր, կէլէլիմ շիմտի պուն-
տան էլըէմ օլան գուվկէթ մատ-
տէսինէ :

Շքմէնաբֆէր չուպուզարը պայլընա իքի պէօյիւք գուզվէթն տաշանաճարար տըր, պիւրիսի տիքինէ, եւանի իւզէրլէրնիկ պասան մանքան թէքըրլէքիդնիկ զօրունա, վէ իքինճիսի չէվինէ, չինճի պու թէքէրլէքէր չուպուզարը տայիմա տըշարընա տօղրու զօրաբար վէ չուպուզէ իլիկոյտն տըշարընա տօղրուն մէյլ իթմմէլի, իլլա տայիմա տօղրու տուրմալը տըրար, հաթթա տայիմա պիւրալ իչէրիչ տօղրուն մէյլ իթմիշ օլալը տըրար. եօգւսա գարալ վէ գարաշ տէնշինէն իքի չուպուզուն արաք տայիմա պիւր էօյիւտէ գալմազ, չուպուզ տըշարըգա մէյլ իթտիքճն եօլուն արաք աշըրը վէ թէքէրլէքէր զօրթուլուրէ պարապար պօլտան ըրէգալիլուրլէր վէ պէօյիւք գա. գայար օյապիլիւր :

Եկեղեցիներն ակնյերճն քրիստոնե-
րո պայուս ռան շքեմնադրեցին
տեօնեմն պու ի քի թերաֆ չու-
պուգարընն արարողը տայնմա
պիր Գ.Թովմալ տըր վն պիր Ի քի
Եկեղեցիներո պիլն ֆերգ իթմա՛ն
տիր, Էօգսա նասըլ քի տեօնը
պեօյընը գազապար Լուսնուր խե-
պիրի, պու տա պիլեթին չու-
պուգարըն պիր Գ.Էփեթմե տ-
մասնա միւլեթմ տըր:

Որը ֆապրեդաթօր, պէջյէ պինէր, օն պինէր եա եւել պինէր իւ չուգուզ եաբարդը հալուն մախինէ կիւվէնմիւր տիր, ետնէ Տէպսինին պրը դուվէթ տէ օւտուդունու պիւմլի տիր, եռքսա սորդա միւթաճիւտ թա. բաֆնէտան դապուլ օւունմազ վէ պէջյիւ զարարարաա ուղրայա. պիրի:

Պիր տեմիր չուպուղուն իւզէ-
բնէն պիր աղբըբզ պասար խէ,
աղբըբզնա կէօրէ ագալի չըւ
իւզ հաւ հարբըլօրն, եա տեմիր
պիր աղ էյիւրն ֆազաթ աղբըբզ
գալթաղպայըն, եխէն տեմիրաթ
չաւն լաթթիկիկէն թէքաթ տող-
բուլբուր: Եա տա աղբըբզ զնյա-
տն օլաուղու հապտն տեմիր եխէն
Է. Է. Է. Գ. Ը.

լաթիքիցիկն ճեղագ պերմետիկն.
տէն, պիր տահա տորուամադ
վէ էյրի գալոր. եա եօդա
աղըրը բէք լօթ օլտուզու կէ.
պի, նիհայէթ օ գատար էյրիկը
քի տայանամպպ գըրըրը վէ ի.
քի բարա օլուր:

Պիր շքմենաբեթեր չուպուղուն
տա պու իւ էօղրիւն պիբի տե
պուղունսա երնէ գապուլ օլուն
մազ վէ պու ճիհէթլէ շքմենաբ
եթեր չուպուղւարը , կերէք մէշ
հուր միւհէնտիս գօմիսիօնլարը
վէ կերէք տէվլէթ մէմուրլարը
մուկմէհէնտիս տուրլու տուր
լի իմլէիհնլարտան կզիպ էօյլէ
գապուլ օլունուրյար :

Մեակեալ պիր պէցիլք եղըն
չուպուգտան թէսատիֆէն եիր-
միտն պիրի ալընը պ շու թէհրու-
պէլէրտէն կէչիրիլիր ի քի ուն-
տուքմէ տէնիր վէ քէպէր եորս-
լէրն տայաթըրը պ, օրթա եերէ-
րինէ օն պին եիրմի պին օթուգ
պին օգգա աղըրըգ ասաըրըր
քի նէ գատար էրիլիյր, վէ նէ
գատարտա աթըրգ տողըււրըր
եախօտ նէ գատարտա գըրըրըպ
իքի բարչա օլուր, աղնաըրտն
եախօտ եօգարտան ազ վէ չօգ
եիւքսէրիքըրտէն իւզէրէրէրն
աղըր պէմիրլէր ինտիրիլիր քի
եինն աու հապէրն պիրի աղնա-
յըրտն :

Պու թէճրիւպէլէրէ ճէվապ
վէրմէյն, վէ աղ աղբորբզա էյ-
րիկէն եա տօղրուկամայան վէ եա
խօտ գըրբնան չուպուգլար գա-
պուլ օլունմաղ, վէ տէյիլ էալա-
նըզ օ չուպուգլար, իլա պիր էա-
րսսթ կէլէ չուպուղու թէճրիւ-
պէլէրէ տաշանմայան չուպուգլա-
րէն ճիւմէսթ, եանի պիրէր պի-
րէր թէճրիւպէ օլմայանը տա-
նիլքն չուպուգլարէն ճիւմէս-
նի պէլէր պիրէր պիրէր թէճրիւ-
պէ իթմէ գապիլ օլմատըղնտան
էըղնէարտան լասթ կէլէն պի-
րգա չուպուղուն թէճրիւպէ օլմա-
սը տա ճիւմէսթին ըտտօրէն եա
գապուղուն քեսաֆի տիր :

Պոլսեանքն մաստա գազար օ-
լունմահան չուպուգլար, սալթ
ֆապրիգալթօրունա կերի վերի-
մէզ, իկա գըբըբըբըբը պօզտու-
րուլուր վէ էոյլէ կերի վերտիր-
լիբ քի, սօնրն պիր պաշգասընա
տահա սալթամայըպ եհնիտէն իք-
մալ իտուպ հատտէտէն չէքսին-
լէք :

Պունտան աղնաշվբըր քի, պիր տէմիր ֆապրիգաթօրու, պէօյէ չուպուգլար եղամեա ճէսարէթ իթմէսի իյուն նէ տէրէճէ զէնաւթմտա եմհարէթ ըսաւ իթմէսի վէ նէ թարգլարթ ու ետմվթեմ վէ նէ ուսթա գապիա վէ իշէիէրէ միւհէթան օլանագ տըր. օնուն իյուն տէտիգ քի, չիմտի չիմտի պուրեղարտա վէ Պիղիմ ուսթի լարըն եպհանաղը ձէյ տէյի տիր Պունու պիրտէ չուսպպէճ մէյնի եազաեօրուգ քի, իլէրուտէ չըմէնտըֆէրէր եաբըլմաղպաշլանտը զըհալտէ պէլքիմ Պիղտէն տէ չուպուգլ թաշիւտ իտէնլէր պուլունաւր. էյէր պուրալարընա վաւգըֆ օլմաղար իսէ, ինսաֆօրգ ֆապրիգաթօրլար երթօտ հիլիէպաղ տէլլալար ըէնտիլէրիսի ալտէն կէօսթէրէրէ պիր թաղգը էյօդիրլիւ չուպուգլըր տա սաւթալիլրլէր քի, սօնրա վաղ օլուտանագ մաթալինտէ թէճհիւպէէե տայանմալըր թաղգըր իլէրէտտ օլունալիլրլէր վէ մաղլլաւհ աւտամքիպ օլուր սօրդա :

ՊԻԼ ՀՈՒՄՈՒԴԼԱՐԸՆ ԹԱՐԹԵՍԸ

սու երկրի պէշ քրիօղրամտան
գըրգ պէշ քրիօղրամա գատար օ
լապիրթ. լաղրն ալեսսէկիէ 35
կէ 40 քրիօղրամ արտաքնտա կէ
գէր քի ալթր մէթրտա իրի երե
օնտան էրէ երկշ էլլի քրիօղրամ
գատար կիտէպիրը, եանի 160
եա 170 օգգատան 190 եա 200
օգգատա գատար հէր պիրի
պոննարըն վէղրնէրնէ տէ պէօ.
յիւբ տըգգաթ լաղըմ տըր, վէ
պիրի պիրիտտէն նիզայիթ պիր
իւր քրիօղրամտան գիտաէ աղըր
խաֆիթ օյսլամար տըր :

Պուս վէտիլէ իլէ պու մահալտէ
չունու տա պէյան իլվմէյէ մէճ
պուրուզ քի, չըմէնարֆէրէրին
ճիւմէյի պիր էնտէ վէ պիր դուզ
վէտէ տա տիւլ տիր, էն էնլի վէ
էն գուվվէթիլ օլտնալ ճատտէ
իլթիլիսազ օլան չըմէնարֆէրէր
տիր քի, իւզրէրէրինտէն բէք սըզ
վէ բէք պէյիլիւք աղըրըզլար միւ
թէմատ կէչիպ տէճնէնք օլտու
ղունտան, էն զիյատէ գուվվէթ
իլ օլմալը տըրլար, պուլտար իլն
պիրլէչնէնք օլան օլան չիւպէլն
րին չօղունտա օ դատար էն վէ
գուվվէթ լաղըմ կէլմէզ, Յօլս
պիր ազ էնլի վէ պիր ազ էնսիզ
վէ չուպուգլարը պիր ազ աղըր վէ
պիր ազ խաթիկի լաղըմազա
պահաճա օ դատար պէյիլիւ
ֆէրէզ օլտպիրն քի, լւլղումսուզ
էէրտէ էնլի վէ աղըր չըմէնարֆէր
էարմազ պիր միւհէնտիս իչիւն
բէք պէյիլիւք միւպթէտիլիք սա
յըլը, լաքին պուլնպարտա տա
զէնսաթտան զիտա մէնթաթ
լարընը կէզթէթէյէր օլտուղուն
տան, պուլնպարտա քէնտի քեար
լարը իչիւն չըմէնարֆէր գումբա
նիւլարընը էախօտ միւթմաիտա
լէրի ալտաթպպիլիլըր, Հէք Նէ
խտէ չիմտի արթըգգիպու չուպուգ
լարտան սարֆը նաղար իլն, կէ
լէլիմ պուլնպարտէ պուրաշաա էա
բըլտպիրն սայըր բարչլաարընա

3. ՀԱՐԴԱՆ

ԱՐՆԱՌԻՏԼՈՒԳ ՄԱՏՏԵՍԻ .
(Թայգլադ)

(ፍጥነት ንጥረ-ነገራትን ማቆይታ ላይ ኮፍጥ፡)

Արևսուտլաբըն պու գըյամ
հարե քէթի, Սըրպիլման հուտու-
տինին թայինինէ տէ պիր տէրէ-
ճէյէտէբ ժանի օլապիլիր, վէ պու-
սէպէպէ մէպնի տիր քի, հալա
Օսմանլը գօմիսէրի վիւրուտ իլթ-
մէմի տիր :

Վազատ Սըրբ Տէհէթի բէք օգտաւոր Դաքաթաղա պէնդմէզ, չիւնէր Դօսօվա ին Մօրաւա Նէհլի արաւընտա օտա՛ն Կիլլան թէրք իշրնտան մաստա Սիլլան թէրք ռլունաճազ արաղիւնլին ճիւմլէսի, չիմիտէն Սըրպալտընէ ինտէ տիր. վէ պու թըրաֆտա դօնիւրէ գաւորալըրէ իճրա օրմու՛շ պիթմիշ տէ տիմէ՛շ տիր. լաքն ապըլ միւշքիլաթ պու Կիլլան տէր. լաքնտա տըր. Պուրալաընն սէ. լաքնէսի հէպ իսլամ վէ Արնաուուտ տուր, վազատ կէչէն վէ տաճան վիլլէքի տէհիւրլուրէ, Սըրպալտ պուրալարտան հիճրէթ իթտիւնճէ պու իսլամ Արնաուուտար բէյտէր բէյ օրալարա Էաճէտըլաը, Քա. բաթմա աթըլ վէճնալաըր օլան Արնաուուտուգլա ինթիլաթլաըր տա. յիմա պագի գալաը. շէջլէ քի պուճաըր Սըրպիւա չիմաթ քէնտի տախիլիքէ արմազ ինթիւնէ, պիւթիւն Արնաուուտ ինթիլիհատըր պու. նա գարիշ օյապախիւն:

ՊՈԼՆԻԱՐ ԿԵԶԵՆ ԿԵՆԵ ԱՐԵՎԻԿԱ
ԻՆՏ ԵՐԱՆ ՄՈԼՏԱՐԵԿԵԶԵՆԻՔ ԳԵՆԱ

ՎԻԷՆՆԱ 13	ԹԵՂԵՐ ԷՎ.	ՅԵՐԱԿԵՐԶ ԿԱԹՈՆԻ	87-1
ԱԻՏՈ	ՖԻՐՈՐ 100-	ԲՈՂ	89-1
ԲԱՄԵՂԻ ԶՐԱԿԱՐՖԵՐԻ	19-75	ԳԵՐԽԻՅ ԽԱԹՈՆՅԵ	51-1